

Diskutovali sme o udržateľných potravinových systémoch

Podpredseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK) Daniel Molnár sa 21. augusta 2026 zúčastnil v Českých Budějoviciach odborného okrúhleho stola s názvom „Udržateľný potravinový systém v Česku – platia rovnaké pravidlá pre všetkých?“. Podujatie bolo súčasťou odborného programu 52. ročníka medzinárodného agrosalónu Země živitelka 2026.

Okrúhly stôl priniesol diskusiu zástupcov poľnohospodárskeho a potravinárskeho sektora, verejných inštitúcií, Európskej komisie, Európskeho parlamentu a podnikateľskej sféry.

Tri témy

Hlavná diskusia sa sústredila na tri kľúčové otázky. Prvou bolo, ako zabezpečiť, aby požiadavky na udržateľnosť neoslabovali európskych výrobcov a zároveň sa primerane uplatňovali aj na dovoz z tretích krajín. Diskutujúci sa ďalej venovali zlučiteľnosti požiadaviek na ESG reporting s medzinárodnými obchodnými dohodami, osobitne v kontexte obchodných vzťahov medzi Európskou úniou a krajinami Mercosuru. Treťou témou bola skutočná dôveryhodnosť certifikátov a kontrolných systémov v tretích krajinách a možnosť overovania toho či dovážaná produkcia spĺňa deklarované štandardy.

Zástupca SPPK Daniel Molnár v diskusii zdôraznil potrebu zachovania férových podmienok hospodárskej súťaže: „Európski poľnohospodári a potravinári plnia rozsiahle environmentálne, hygienické, veterinárne a ďalšie regulačné požiadavky, ktoré sú spojené s významnými nákladmi. Ak má byť európska politika udržateľnosti dôveryhodná, podľa SPPK je potrebné zároveň zabezpečiť, aby sa pri produkcii vstupujúcej na spoločný európsky trh uplatňoval porovnateľný meter z hľadiska požiadaviek, transparentnosti a ich overiteľnosti.“

Z pohľadu SPPK nie je spochybňovaná potreba smerovania k udržateľnejšiemu poľnohospodárstvu a potravinárstvu. Ochrana pôdy, vody a prírodných zdrojov, znižovanie environmentálnej záťaže či dobré životné podmienky zvierat sú prirodzenou súčasťou dlhodobu udržateľnej výroby. Zároveň je však nevyhnutné zabezpečiť, aby európski producenti neboli znevýhodňovaní tým, že musia spĺňať náročnejšie a nákladnejšie pravidlá, zatiaľ čo na spoločný trh vstupuje produkcia vyrobená za odlišných podmienok.

s prezidentom Agrárnej komory ČR Janom Doležalom

Rovnaké pravidlá pre všetkých

Dôležitou témou preto bola reciprocita a porovnateľnosť podmienok hospodárskej súťaže. Ak Európska únia stanovuje vysoké štandardy svojim poľnohospodárom a potravinárom, musí zároveň vytvárať účinné nástroje na zabezpečenie primerane porovnateľných požiadaviek aj pri dovoze z tretích krajín.

Diskusia sa venovala aj prepojeniu ESG reportingu s medzinárodným obchodom. SPPK upozornila najmä na riziko konkurenčnej asymetrie. Problémom nie je samotná snaha o väčšiu transparentnosť a udržateľnosť, ale situácia, keď náklady na získavanie, vykazovanie a overovanie údajov znášajú najmä európske podniky a ich dodávatelia, pričom pri produkcii z tretích krajín nie sú k dispozícii údaje v porovnateľnej kvalite.

Osobitná pozornosť patrila aj dôveryhodnosti údajov, certifikátov a kontrolných systémov v globálnych dodávateľských reťazcoch. Samotné deklarovanie plnenia požiadaviek nestačí. Pre férové fungovanie trhu sú potrebné dôveryhodné a overiteľné údaje, sledovateľnosť pôvodu produkcie a funkčný systém kontroly.

Pre SPPK zostáva základným princípom, že udržateľnosť nemôže byť budovaná na úkor konkurencieschopnosti európskeho poľnohospodárstva a potravinárstva. Rovnaký trh musí znamenať porovnateľné podmienky hospodárskej súťaže. Európska environmentálna a obchodná politika preto musia byť nastavené tak, aby sa navzájom dopĺňali a nevytvárali ďalšiu konkurenčnú nevýhodu pre domácich producentov. SPPK zároveň presadzuje, aby sa povinnosti a náklady spojené s ESG reportingom neprenášali na malé a stredné podniky, na ktoré sa tieto povinnosti podľa európskych predpisov priamo nevzťahujú.